

Armoede in Groningen

Armoedemonitor 2013

Onderzoek en Statistiek Groningen heeft als kernactiviteiten instrumentontwikkeling voor en uitvoering van beleidsgericht onderzoek, het toegankelijk maken van grote hoeveelheden data uit verschillende bronnen, gegevensanalyse, projectevaluatie en dienstverlening bij overheidsmarketing.

Armoede in Groningen

Armoedemonitor 2013

Klaas Kloosterman

Jeanine Vosselman

Inhoud

Samenvatting	6
1. Inleiding	7
1.1 Opzet van de monitor	7
2. Indicatoren bij de nieuwe armoedemonitor	8
2.1 Wat zijn minima?	8
2.2 Hoe krijg je minima in beeld?	8
2.3 Welke minima krijgen we niet in beeld?	9
2.4 Toch een monitor?	9
3. Minima in Nederland	10
3.1 Ontwikkeling van armoede	12
3.2 Belangrijkste inkomensbron van minimahuishoudens	12
4. Minima in Groningen	14
4.1 Personen (minima)	14
4.2 Minima naar huishoudsamenstelling	16
4.3 Langdurige minima naar huishoudsamenstelling	18
4.4 Minima naar etnische achtergrond	20
4.5 Minima naar wijk	22
4.6 Clustering van minima	24

Samenvatting

In januari 2014 heeft Onderzoek en Statistiek Groningen nieuwe armoedecijfers gepresenteerd. Deze cijfers hebben betrekking op het jaar 2013. De cijfers zijn gepresenteerd tijdens het armoededebat op 20 januari 2014.

Wij spreken in deze presentatie van minima(huishoudens) als één of meer personen binnen dat huishouden gebruik maken van inkomensondersteunende maatregelen, een uitkering via de gemeente ontvangt en/of er binnen dat huishouden sprake is van problematische schulden (minimaal één persoon uit het huishouden is klant bij de GKB).

De belangrijkste uitkomsten van de monitor zijn:

Groningen staat landelijk op een gedeelde derde plaats (samen met Den Haag) als het gaat om het aandeel huishoudens (14 procent) dat moet rondkomen van een laag inkomen.

Zowel landelijk als in Groningen zien we vanaf 2010 een forse stijging van het aandeel minima.

Ongeveer een derde van de minima heeft inkomen uit werk, de rest een inkomen uit een uitkering.

Van alle Groningers maakt 13 procent deel uit van een minimahuishouden. Van alle schoolgaande kinderen in de stad komt 20 procent (één op de vijf) uit een minimahuishouden.

Van alle Groningers maakt 4 procent deel uit van een huishouden dat te kampen heeft met problematische schulden. Van alle schoolgaande kinderen in de stad komt 7 procent uit een huishouden waarbij schuldenproblematiek aan de orde is.

In Groningen zijn eenoudergezinnen sterk oververtegenwoordigd in de groep minima. In de stad als geheel maakt 8 procent deel uit van een eenoudergezin. In de groep minima is dit 28 procent. Bij langdurige minima loopt dit percentage op naar 37 procent.

Er zijn in Groningen vier bevolkingsgroepen waarvoor geldt dat meer dan 40 procent van de mensen leeft in een minimahuishouden. Dit zijn de groepen Zuid-Mediterraans, Midden-Oosten, Antilliaans / Arubaans, Afrikaans en Marokkaans. Een relatief gering aandeel minima vinden we bij mensen met een Nederlandse of 'Overig westerse' achtergrond.

Het grootste aandeel minima vinden we in Beijum, Vinkhuizen, Paddepoel en de wijk Oosterpark. Weinig minima vinden we in Nieuw-west, Nieuw-zuid particulier en Nieuw-Oost. Op buurtniveau wonen veel minima op Woonwagenkamp de Kring, de Oosterparkbuurt, de Hoogte en de West-Indische buurt.

Vaak woont een substantieel deel, een derde tot de helft, van de minima uit bevolkingsgroepen met een niet-Nederlandse achtergrond in twee hooguit drie van de vijftien wijken die de stad telt.

1. Inleiding

In januari 2014 heeft Onderzoek en Statistiek Groningen nieuwe armoedecijfers gepresenteerd. Deze cijfers hebben betrekking op het jaar 2013. De cijfers zijn gepresenteerd tijdens het armoededeбат op 20 januari 2014.

De presentatie van de cijfers maakt deel uit van de evaluatie van het nieuwe armoedebeleid dat van kracht is sinds januari 2013 en dat is beschreven in de kadernota 'Samen actief tegen armoede'. De nota is vastgesteld in december 2012. De armoedemonitor is uitdrukkelijk niet bedoeld als evaluatie van het ingezette beleid – daarvoor worden andere instrumenten ingezet – maar moet eerder worden gezien als een instrument om de situatie van minima te kenschetsen: Hoeveel minimahuishoudens leven er in de stad? In welke wijken vinden we relatief veel minima? Dergelijke vragen hopen we met deze monitor te beantwoorden.

1.1 Opzet van de monitor

'Armoede in Groningen' is de start van een nieuwe armoedemonitor. In het verleden zijn in en buiten Groningen vaker cijfers over minima gepubliceerd. Tussen gemeenten, maar ook binnen gemeenten laten dergelijke monitoren zich slecht met elkaar vergelijken. Het begrip 'minima' wordt afhankelijk van plaats en tijd op nogal diverse manieren geoperationaliseerd, waardoor de onderlinge vergelijkbaarheid van aantallen en percentages onder druk komt te staan.

Wij proberen daar, althans in de gemeente Groningen, zoveel mogelijk een halt toe te roepen door keuzes te maken voor indicatoren die we de komende jaren op vergelijkbare wijze kunnen vaststellen. Dat dit niet altijd eenvoudig is, moge duidelijk zijn als je je realiseert dat het vaststellen van minima op basis van het gebruik van regelingen en uitkeringen lastig is, als de toegang tot die regelingen en uitkeringen

onder meer een kwestie is van beleidsmatige keuzes. In hoofdstuk 2 gaan we verder in op de keuzes die ten grondslag liggen aan deze monitor.

Een vervolg op, of zo men wil de delen 2 en 3 van deze monitor verschijnen voorjaar 2015 en voorjaar 2016.

2. Indicatoren bij de nieuwe armoedemonitor

2.1 Wat zijn minima?

In de praktijk worden er meerdere operationalisaties van het begrip minima gehanteerd. Wij kiezen voor de volgende: een minima(huishouden) is een huishouden met inkomsten op maximaal 110% van het wettelijk minimum. Dit wettelijk minimum is voor januari 2014 bepaald op 991 euro per maand (excl. vakantietoeslag) voor een alleenstaande in de leeftijd van 23 tot 65 jaar. Daarmee lopen we in de pas met het door het CBS gehanteerde criterium bij de bepaling van minimahuishoudens, dat uitgaat van 991 euro voor een alleenstaande als 'lage-inkomensgrens'.

Voor andere groepen, eenoudergezinnen en samenwonenden met of zonder kinderen gelden normen die hiervan zijn afgeleid. De 110% grens is dus wat anders dan de hoogte van een WWB- uitkering (100%). Voor een alleenstaande (ouder dan 23) is de hoogte van een dergelijke uitkering vastgesteld op € 900,77.

2.2 Hoe krijg je minima in beeld?

Het CBS stelt minima vast op basis van inkomensgegevens die zij betreft van de belastingdienst. Als het reguliere inkomsten betreft is dit een betrouwbare manier om minima vast te stellen.

Onderzoek en Statistiek Groningen heeft geen toegang tot inkomensgegevens. Wij moeten op een andere manier vaststellen of personen van een laag inkomen moeten rondkomen. Wij rekenen een huishouden tot de minima als binnen dat huishouden gebruik gemaakt wordt van:

- een uitkering, verstrekt door de gemeente Groningen (WWB, IOAW, IOAZ)
- en/of een of meer van de drie hieronder genoemde inkomensondersteunende maatregelen:
  - Kwijtschelding van gemeentelijke belastingen
  - Langdurigheidstoeslag
  - Bijzondere Bijstand
- en/of het in traject zijn- of gebruik maken van hulpverlening door de GKB (schuldhulpverlening)

Schulden

Wij nemen in de nieuwe monitor ook schulden mee als variabele om minimahuishoudens te bepalen. Om diverse redenen is het aantal huishoudens dat te maken heeft met schulden explosief gegroeid. De financiële crisis is er mede oorzaak van dat er relatief veel mensen in de problemen komen. Vaak gaat het om een combinatie van factoren die maakt dat, ondanks dat er sprake is van een inkomen boven de 110 procentnorm, huishoudens het financieel erg moeilijk krijgen.

Deze groep wordt ook wel de 'nieuwe armen' genoemd. Zo'n 50 tot 60 huishoudens uit deze groep heeft het financieel zo lastig dat men noodgedwongen klant geworden is van de voedselbank. Daarmee behoort tussen de 8-10% van het totale klantenbestand van de voedselbank tot deze nieuwe armen.

Bij deze nieuwe armen gaat het vaak om een combinatie van factoren zoals een scheiding, baanverlies (van één en soms zelfs twee banen) in combinatie met hoge vaste lasten (bijvoorbeeld een hypotheek) die niet meer in overeenstemming zijn met de nieuwe financiële situatie. Het openbreken van huishoudens – met de nodige financiële consequenties – is niet specifiek van deze tijd. De combinatie met banenverlies, zonder dat

er direct uitzicht is op een andere baan én het feit van in de dure tijd gekochte woningen met een daarbij horende hypotheek is dat wél. Het ineenstorten van de huizenmarkt maakt dat veel huizen zoals dat wordt aangeduid ‘onder water’ staan.

2.3 Welke minima krijgen we niet in beeld?

Zoals hierboven al duidelijk werd, is het feit dat huishoudens gebruik maken van een regeling onze belangrijkste indicator om aan te geven of personen tot een minimahuishouden behoren. Dit heeft als grootste nadeel dat personen die beneden de 110 procenten inkomensnorm zitten, maar geen gebruik maken van inkomensondersteunende maatregelen en geen uitkering hebben voor ons buiten beeld blijven.

Om hoeveel mensen het dan gaat weten wij (uiteraard) niet. Wel kunnen we een schatting maken. Een regeling waar vrijwel alle minima recht op hebben en waarschijnlijk ook de meest gebruikte inkomensondersteunende maatregel is de Zorgtoeslag. Onderzoek in opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken¹ wijst uit dat van de rechthebbenden onder de minima 8% daar geen gebruik van maakt.

Het gebruik van regelingen die wij voor onze minimabepaling aanwenden, kent een minder algemeen karakter. Dit heeft te maken met het type regeling: niet alle minima hebben recht op WWB of Bijzondere Bijstand. Ook de bekendheid met gemeentelijke regelingen als bijvoorbeeld kwijtschelding van belastingen speelt daarbij een rol, zoals wordt bevestigd bij navraag bij de afdeling Inkomen van de dienst Sozawe van de gemeente Groningen.

Ongeveer een derde van de minima in Nederland heeft inkomen uit loon of is ZZP'er. Van deze groep is bekend dat ze relatief weinig gebruik

maakt van inkomensondersteunende maatregelen. Hierdoor is deze groep relatief slecht bij ons in beeld.

Concluderend:

Ongeveer 8% van de rechthebbende minima maakt geen gebruik van de meest aangevraagde inkomensondersteunende maatregel, de Zorgtoeslag.

Wij stellen de populatie minima in de gemeente Groningen vast op basis van minder vaak gebruikte inkomensondersteunende maatregelen (het niet-gebruik van de Langdurigheidstoeslag onder minima ligt volgens het Ministerie landelijk op 60%).

Op basis van het bovenstaande schatten we het niet-gebruik van inkomensondersteunende maatregelen tussen de 10 en 20 procent.

2.4 Toch een monitor?

Hierboven hebben we aangegeven dat we geen compleet beeld hebben van de minima in de gemeente Groningen. Toch gaan we daar de komende jaren over rapporteren.

De belangrijkste reden hiervoor is, dat, als we de indicatoren waarmee we minima als zodanig vaststellen betrouwbaar kunnen (her-)meten, we weliswaar niet het exacte aantal minima kunnen vaststellen, maar dat we wel een betrouwbare trend kunnen weergeven.

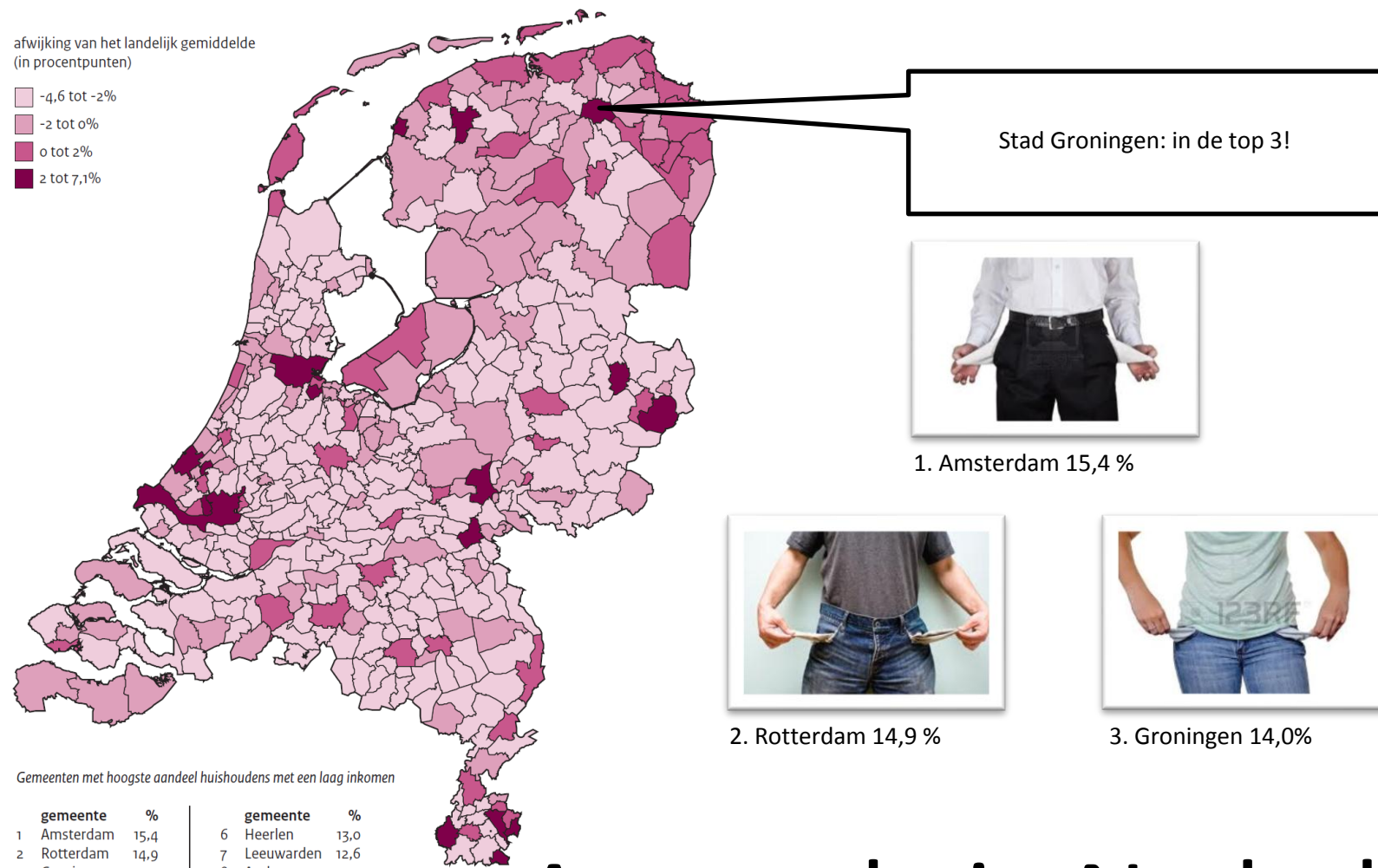
¹ Niet-gebruik inkomensondersteunende maatregelen

3. Minima in Nederland

Op de volgende pagina staat een overzicht van het aandeel huishoudens met een laag inkomen in Nederland per gemeente. De gegevens die aan de basis liggen van dit overzicht zijn afkomstig van het CBS en stammen uit 2011. Het CBS baseert zich daarbij op inkomensgegevens, afkomstig van de Belastingdienst.

Groningen staat daarbij op een gedeelde derde plaats (samen met Den Haag). 14 procent van de huishoudens in Groningen moest in 2011 volgens het CBS rondkomen van een laag inkomen.

Aandeel huishoudens met een laag inkomen per gemeente, 2011

Gemeenten met hoogste aandeel huishoudens met een laag inkomen

gemeente	%	gemeente	%
1 Amsterdam	15,4	6 Heerlen	13,0
2 Rotterdam	14,9	7 Leeuwarden	12,6
3 Groningen	14,0	8 Arnhem	12,4
4 Den Haag	14,0	9 Enschede	12,3
5 Vaals	13,7	10 Kerkrade	11,8

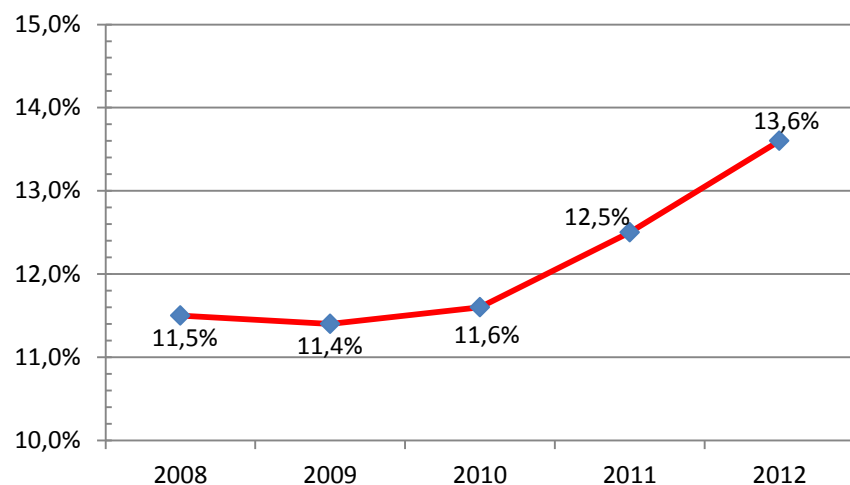
Armoede in Nederland

Bron: cbs (Regionale inkomensstatistiek)

3.1 Ontwikkeling van armoede

Op basis van inkomensgegevens heeft het CBS ook een indeling gegeven van de ontwikkeling van het aandeel armoedehuishoudens in Nederland. Deze staat vermeld in figuur 3.1.

Figuur 3.1 Armoedehuishoudens in Nederland 2008 – 2012

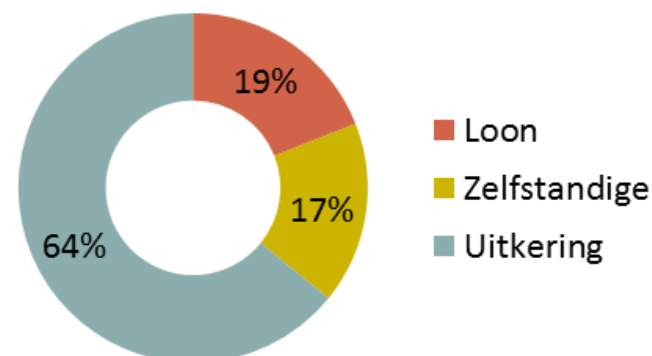
Bron: CBS

Het aandeel minimahuishoudens ligt in de jaren 2008 tot met 2010 zo rond de 11,5% van het totaal aantal huishoudens. Daarna neemt het aandeel minima rap toe tot 13,6%. In 2013 is dit aandeel nog sterker gestegen. Gegevens daaromtrent waren in januari 2014 nog niet voor handen. De reden hiervoor is dat het CBS zich baseert op inkomensgegevens en dat het belastingjaar 2013 nog niet was afgesloten.

3.2 Belangrijkste inkomensbron van minimahuishoudens

Het CBS heeft ook gekeken naar de belangrijkste inkomensbron binnen armoedehuishoudens in Nederland. Daarbij kwam de onderstaande indeling naar voren.

Figuur 3.2 Armoedehuishoudens in Nederland 2008 – 2012 Bron: CBS

Bron: CBS

Van alle minimahuishoudens heeft iets meer dan een derde een inkomen uit arbeid, ofwel uit loondienst of als zelfstandige, vooral zelfstandige zonder personeel (ZZP). Twee derde van de huishoudens heeft een uitkering als voornaamste bron van inkomen, bijvoorbeeld bijstand (WWB), een WW-uitkering, AOW of Wajong.

Het relatief grote aandeel onder minima van huishoudens met een inkomen uit arbeid is van belang omdat deze groep bij gemeenten veel minder in beeld is. Zij doet dan ook minder vaak een beroep op inkomensondersteunende maatregelen.

4. Minima in Groningen

In dit hoofdstuk gaan we nader in op de minima in de stad Groningen. Aangezien de gemeente niet de beschikking heeft over inkomensgegevens van haar inwoners bepalen we op basis van het gebruik van voor de doelgroep bedoelde regelingen, door de gemeente verstrekte uitkeringen of contacten met de GKB, of er sprake is van een minimahuishouden.

4.1 Personen (minima)

Regelingen

Het eerste oranje balkje in de figuur op de volgende pagina verwijst naar het aandeel personen dat deel uitmaakt van een huishouden dat gebruik maakt van één of meer inkomensondersteunende maatregelen, zoals een bijstandsuitkering (WWB). Dat aandeel wordt als volgt berekend. Alle personen die deel uitmaken van een dergelijk huishouden worden bij elkaar opgeteld en gedeeld op het totaal aantal in Groningen wonende personen.

Schulden

Het groene balkje ernaast (4%) verwijst naar het aandeel personen dat deel uitmaakt van een huishouden dat bekend is bij de GKB. Zij hebben een intakegesprek gehad bij schuldhulpverlening of maken daadwerkelijk gebruik van die schuldhulpverlening.

Minima

Het grijze balkje (13%) geeft het aandeel personen weer – ten opzichte van alle Groningers - dat gebruik maakt van regelingen en/of te maken heeft met problematische schulden. Het blijkt dat er veel overlap is tussen beide groepen. Toch zijn er ook mensen die wel schulden hebben, maar die geen gebruik maken van inkomensondersteunende maatregelen. Voor een deel zijn dit mensen met een inkomen boven de al eerder

genoemde 110%, maar die toch in financiële problemen zijn geraakt door oplopende schulden.

Kinderen

Naast het vaststellen van het aandeel personen in minimahuishoudens hebben we ook gekeken hoeveel kinderen (4 tot 18 jaar) deel uitmaken van minimahuishoudens. Dat aandeel blijkt groter te zijn dan het aandeel personen binnen die huishoudens. Met andere woorden: kinderen groeien relatief vaker op in armoedige omstandigheden dan de gemiddelde Groninger.

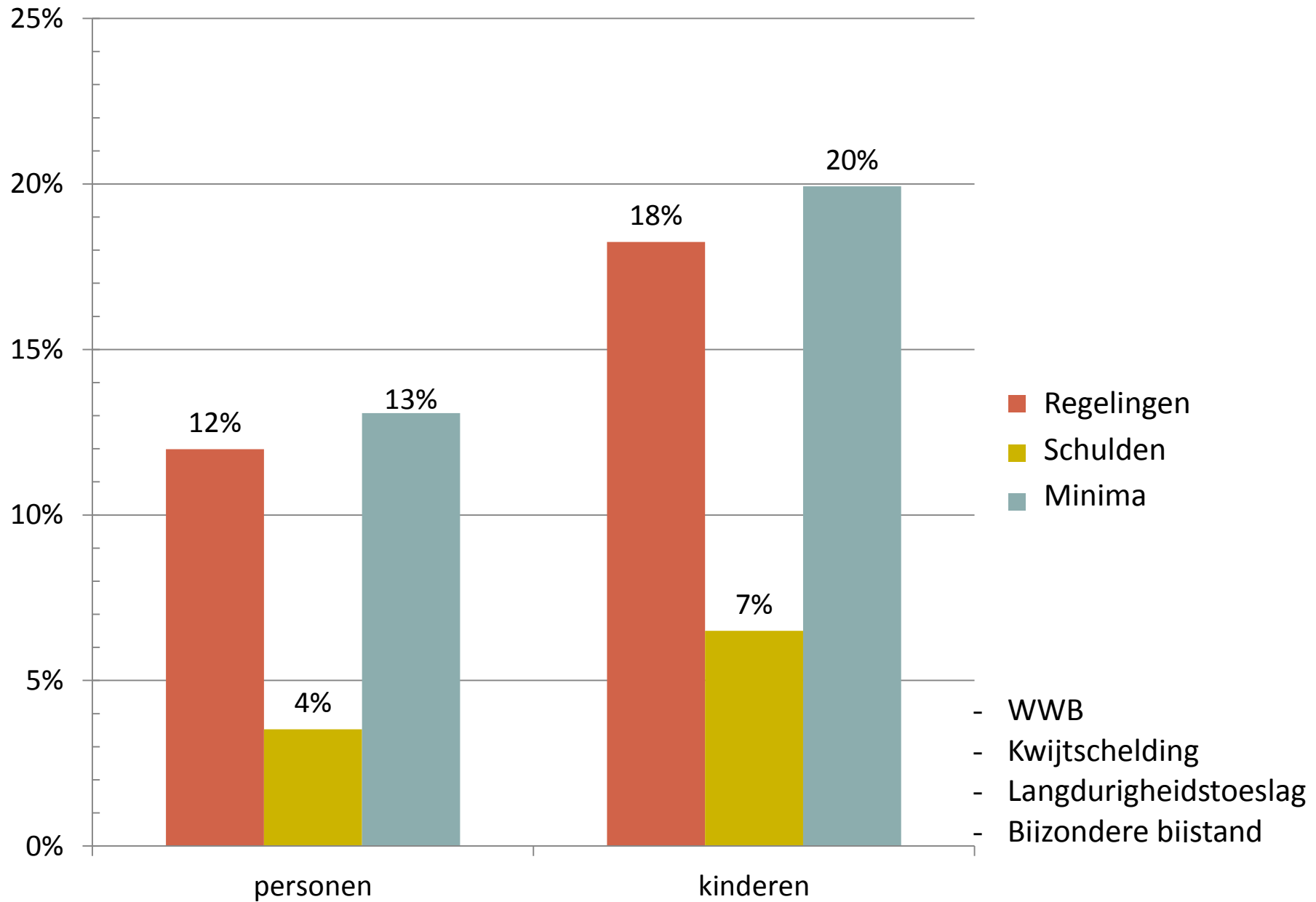
Opvallend is het relatief hoge aandeel kinderen dat deel uitmaakt van huishoudens met een schuldenproblematiek (7 procent van alle kinderen woont in een dergelijk huishouden).

Concluderend kunnen we stellen dat:

- van alle Groningers 4 procent deel uitmaakt van een huishouden met een schuldenproblematiek.
- van alle kinderen in Groningen 7 procent deel uitmaakt van een huishouden waar sprake is van schuldenproblematiek.
- 20% van de kinderen in de stad Groningen (één op de vijf) maakt deel uit van een huishouden dat wij definiëren als minimahuishouden.

Definitie van minima.

Voor de rest van deze rapportage houden we aan dat, als we het hebben over minima, het steeds gaat over personen die deel uitmaken van een huishouden dat gebruik maakt van één of meer inkomensondersteunende maatregelen (of een gemeentelijke uitkering) en/of te maken heeft met problematische schulden.

- WWB
- Kwijtschelding
- Langdurigheidstoeslag
- Bijzondere bijsland

4.2 Minima naar huishoudsamenstelling

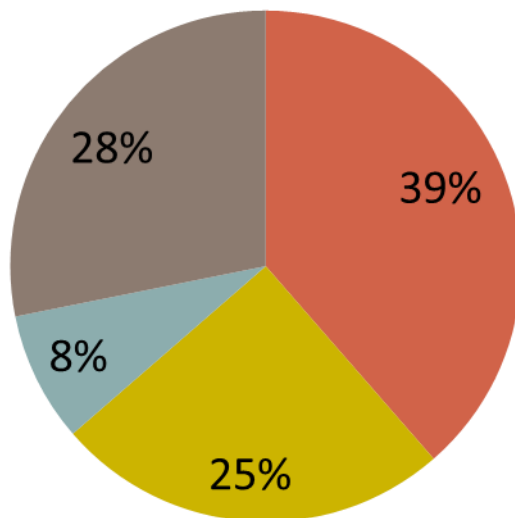
In de figuur 'Huishoudens in Groningen' op de volgende pagina zijn de inwoners van de gemeente Groningen onderverdeeld naar huishoudens waarvan ze deel uitmaken. Zo is 39 procent van de stadjes alleenstaand en woont 8 procent in een eenoudergezin.

In de figuur ernaast hebben we hetzelfde gedaan voor Groningers die deel uitmaken van een minimahuishouden. Van alle minima in de stad woont 28 procent in een eenoudergezin. Dat is meer dan drie keer zoveel als voor de populatie Groningers als geheel. Onder minima komen iets minder 'Samenwonenden' en 'Samenwonenden met kinderen' voor. Dat samenwonenden (met of zonder kinderen) ondervertegenwoordigd zijn in de groep minima heeft waarschijnlijk te maken met het feit dat er bij deze groepen regelmatig sprake is van twee personen die beiden bijdragen tot het inkomen van dat huishouden.

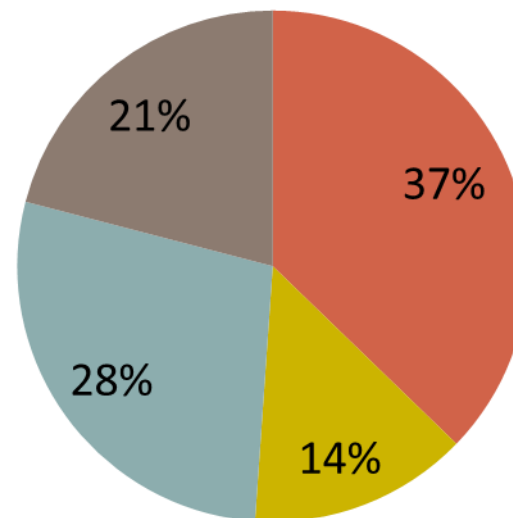

Minima naar huishoudsamenstelling

Huishoudens in Groningen

Minimahuishoudens in Groningen

- Alleenstaand
- Samenwonend
- Eenouder
- Samenwonend met kinderen

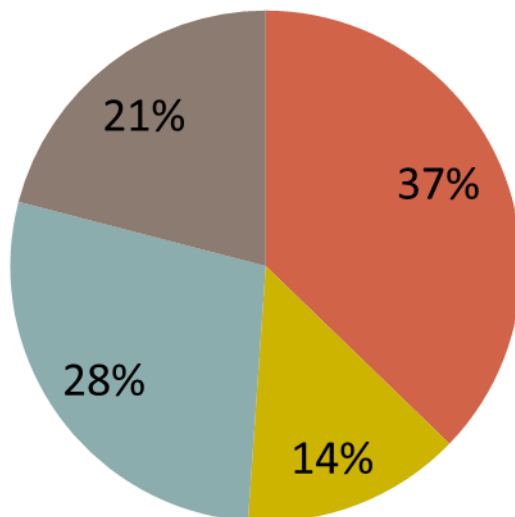
4.3 Langdurige minima naar huishoudsamenstelling

Op de volgende pagina vergelijken we de huishoudsamenstelling van de groep minima met die van de langdurige minima. Langdurige minima definiëren we als personen die vier jaar of langer deel uitmaken van een minimahuishouden. Het meest opvallend aan deze vergelijking is dat het aandeel minima dat deel uitmaakt van een 'Eenoudergezin' een stuk hoger uitvalt dan bij de groep minima als geheel. Ook is opvallend dat het aandeel alleenstaanden steeds min of meer constant blijft. Zowel bij de gehele populatie als bij de minima en langdurige minima schommelt dit aandeel rond de 38 procent.

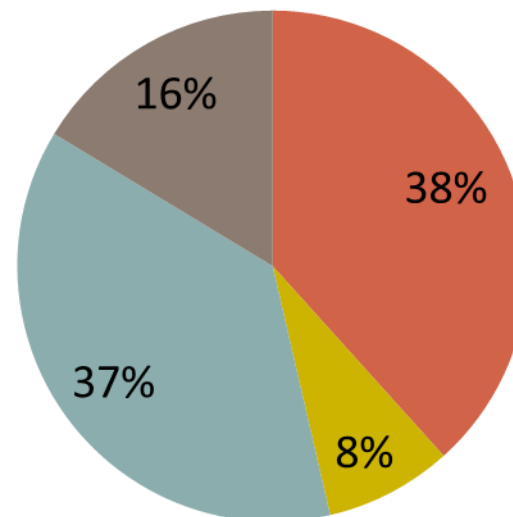
Samenvattend kun je zeggen dat een huishouden met twee volwassenen (met of zonder kinderen) relatief minder vaak tot de groep minima behoort. Onder minima komen eenoudergezinnen ruim drie keer zoveel voor als onder alle inwoners van de stad. Bij langdurige minima is dit bijna vijf keer zoveel.

Langdurige minima naar huishouden

**Minimahuishoudens
in Groningen**

**Langdurige minimahuishoudens
in Groningen**

4.4 Minima naar etnische achtergrond

Op de volgende pagina hebben we de groep minima uitgesplitst naar etnische achtergrond. De blauwe lijn in de figuur geeft het aandeel minima onder alle Groningers aan. Zoals we eerder al hebben aangegeven bedraagt dit aandeel 13 procent. Onderling bestaan er per bevolkingsgroep wel grote verschillen.

Er zijn in Groningen vijf bevolkingsgroepen waarvoor geldt dat meer dan 40 procent van de mensen die tot die groep worden gerekend, leeft in een minimahuishouden. Dit zijn de groepen Zuid-Mediterraans (47%), Midden Oosten (46%), Antilliaans / Arubaans (44%), Afrikaans (44%) en Marokkaans (43%). Een relatief gering aandeel minima vinden we bij mensen met een Nederlandse of 'Overig westerse' achtergrond.

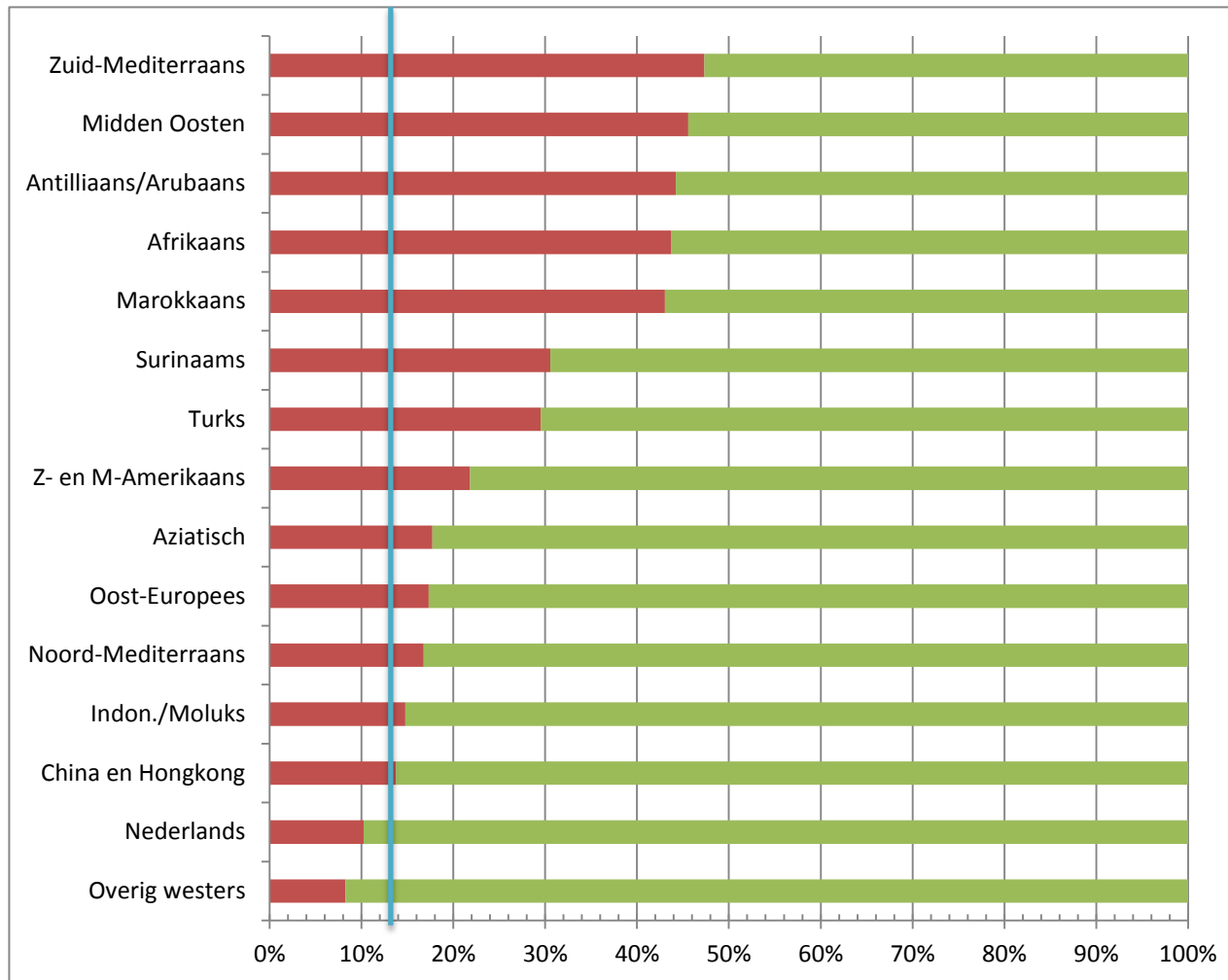
We splitsen drie bevolkingsgroepen met relatief veel minima uit naar land van herkomst van de persoon (eerste generatie allochtoon) of van de ouders van die persoon (tweede generatie allochtoon). Ook geven we aan om hoeveel personen het daarbij gaat.

Bevolkingsgroep	Land	Aantal minima	Percentage minima
Zuid-Mediterraans	Algerije	94	45%
	Egypte	86	43%
	Libië	14	61%
	Tunesië	110	53%

Bevolkingsgroep	Land	Aantal minima	Percentage minima
Midden- Oosten	Iran	329	35%
	Irak	511	62%
	Afghanistan	220	48%
	Syrië	185	62%
	Libanon	111	56%

Bevolkingsgroep	Land	Aantal minima	Percentage minima
Afrikaans	Somalië	278	77%
	Soedan	162	68%
	Nigeria	70	37%
	Angola	80	49%
	Ethiopië	51	36%
	Sierra Leone	90	67%
	Ghana	31	28%
	Guinée	55	57%
	Liberia	25	42%

Minima naar etnische achtergrond 2013

4.5 Minima naar wijk

Minima wonen niet random verspreid door de stad. Dat heeft natuurlijk vooral te maken met de beschikbaarheid van goedkope (huur-)woningen. Op de volgende pagina hebben we de gemeente opgedeeld in de bekende wijken (14). De wijken staan in volgorde, de wijk met relatief de meeste minima, Beijum staat bovenaan. Ruim één op de vijf inwoners van Beijum maakt deel uit van een minimahuishouden.

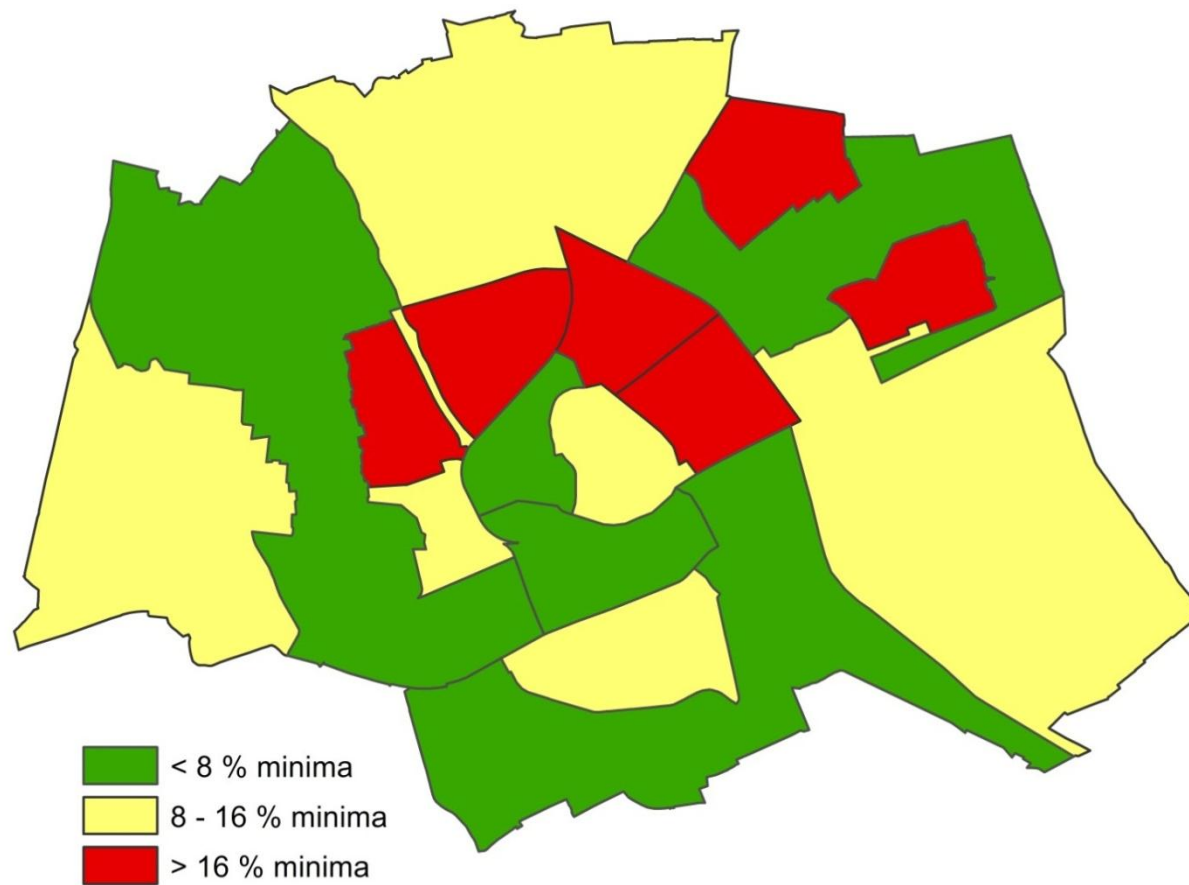
Er tekent zich min of meer een driedeling af als we kijken naar het aandeel minima per wijk. Er zijn een aantal wijken met veel minima (rond de 20 procent). Het gaat hier om de wijken Beijum tot en met Lewenborg uit het rijtje naast de figuur op de volgende pagina. Er is een groep met relatief weinig minima: Nieuw-west, Nieuw-zuid Particulier en Nieuw-oost (rond de 4 procent) en er is een middengroep.

In de figuur worden de drie groepen weergegeven (laag-midden-hoog), waarbij geldt dat de grens van weinig minima gesteld is op minder dan 8 procent, waardoor ook Oud-zuid en Oranjewijk/Schilderswijk gelden als wijken met relatief weinig minima.

Aandelen minima op wijkniveau zijn gemiddelden voor relatief grote gebieden. Vaak wonen minima geconcentreerd in buurten of zelfs in specifieke straten. We hebben de verdeling van de minima voor een aantal wijken met een relatief groot aandeel ook op buurtniveau bekeken. Buurten met relatief veel minima (meer dan 30 procent) zijn woonwagencamp de Kring (49,8 %), de Oosterparkbuurt (36,8%), De Hoogte (35,3%), de West-Indische buurt (35,2 %), de Bloemenbuurt (32,7 %) en Paddepoel-zuid (31,7 %).

Buurten waar (vrijwel) geen minima wonen, zijn Noorderhoogebrug (0,3%), Villabuurt-west (0,1 %) en Bovenstreek en Zuidwending (beiden 0 %).

Minima in de wijk

Beijum	21,5%
Vinkhuizen	20,8%
Paddepoel	20,5%
Oosterpark	20,4%
Korrewegwijk/De Hoogte	19,9%
Lewenborg	19,8%
Nieuw-zuid Coöperatief	14,0%
Hoogkerk/de dorpen	11,5%
Centrum	9,0%
Oud-zuid	7,8%
Oranjewijk/Schilderswijk	7,6%
Nieuw-west	4,8%
Nieuw-zuid Particulier	3,7%
Nieuw-oost	3,7%

4.6 Clustering van minima

Op bepaalde plekken in de stad wonen dus veel meer minima dan op andere. Hoe ziet de samenstelling van die groepen minima eruit?

In de figuur op de volgende pagina hebben we de etnische achtergrond gekruist met de vijf wijken met de grootste populatie minima. Per bevolkingsgroep worden steeds die wijken weergegeven met absoluut gezien de meeste minima. Voorbeeld: in Groningen wonen 1580 Antillianen/Arubanen in een minimahuishouden. Absoluut gezien, vinden we de grootste aantallen minima uit deze bevolkingsgroep in Beijum (271) en Korreweg / de Hoogte (303). Meer dan een derde (574) van de minima met een Antilliaanse of Arubaanse achtergrond woont dus in een van beide wijken.

Ook voor andere bevolkingsgroepen geldt dat vaak een derde tot de helft van de minima in twee wijken woont.

Concentratie minima binnen wijken

	Beijum	Korreweg	Vinkhuizen	Paddepoel	Oosterpark		Groningen
Zuid-Mediterraans		52		48			304
Midden Oosten			242	306			1406
Antilliaans/Arubaans	271	303					1580
Afrikaans		262		219			1132
Marokkaans			94	138			519
Surinaams		104		205			1000
Turks		70		94			437
Z- en M-Amerikaans		82		56			375
Aziatisch	89			58			340
Oost-Europees	64			98			640
Noord-Mediterraans	67			73			502
Indon./Moluks	97			95			837
China en Hongkong				50	36		242
Nederlands		1957		1748			15793
Overig westers				92	91		844

BASIS VOOR BELEID

Bezoekadres

Kreupelstraat 1
9712 HW Groningen

Postadres

Postbus 30026
9700 RM Groningen

T (050)3675630

E info@os.groningen.nl

I www.os-groningen.nl

🐦 [@basisvoorbeleid](https://twitter.com/basisvoorbeleid)